

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 34
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollu nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond.

Politică tradițională.

VIII.

Nu s'a mai pus Șaguna în fruntea mișcărilor politice ale Românilor din Ardeal, nu numai pentru-că cele întemplate la Alba Iulia, în anul 1872, l'au mâhnit și disgustat, ci și pentru-că tocmai la anul după cele espuse în articolul premergător și-a închis ochii pe vecie.

Mintea sa cea luminată a încetat de a mai funcționa spre binele nămului seu, inima sa cea caldă a încetat de a mai bate pentru fericirea și înaintarea poporului în fruntea căruia a stat mulți ani de-arëndul.

A murit Șaguna, dar' au rămas ideile sale, a rămas spiritul său, și a rămas ziarul nostru, cu chiamarea și datorința de a duce lupta mai departe, în spiritul lui Șaguna.

Nu a fost numai afecțiune personală față de fostul redactor al ziarului nostru, Nicolae Cristea, acum decedat și el, pe care Șaguna în testament l'a designat de redactor al ziarului acestuia cât va voi el să rămână: ci cutezăm a afirma, că a fost earăși un act de precauțiune, de îngrijire pentru viitoriu, pentru-că Cristea, care opt ani de-arëndul a turnat în litere morțe ideile vii ale lui Șaguna, pentru a le comunica obștei prin colonele ziarului nostru, era cel mai în curent cu spiritul lui Șaguna, în care trebuia să fie condus mai departe ziarul de Șaguna întemeiat.

Și așa a fost el condus.

Alegerile dietale din anul 1875 au pus de nou în discuție chestia activității politice a Românilor din Ardeal.

Ziarul nostru se pronunțase din vreme (în numărul 21) că „nu vom lăpăda nici-odată apostolatul cuvântului; și dacă împrejurările nu ne vor permite să luăm de cât o minimă parte la acțiunea faptelor, — vom fi cei întâi părtași la acțiunea ideilor... Noi reapucăm cu firmitate și ridicăm sus earăși cunoscutul nostru stindard, pe al cărui tricolor stă scris cu litere neperitóre: *activitatea e viața, pasivitatea e moartea!*”

Ear' în numărul 24 spunea ziarul nostru următoarele:

... „Limitea în care voim să fie practică *activitatea*, este: să participăm toți la viitoarele alegeri și să ne grupăm unul cu altul în jurul candidaților noștri naționali, toți aceia cari mai putem usa de dreptul electoral, pentru-ca astfel de o parte să paralizăm prin toate puterile reușirea contracandidaților străini și ostili drepturilor și pretensiunilor noastre naționale, de altă parte *să nu lăsăm masele poporului părăsite de inteligența sa*, uneltă și jertfă în mâna acelora, cari nu ved în ele de cât mase crude, menite să le servescă interesele.”

Natural, că pentru acest fapt, o soră mai bătrână s'a și grăbit să i facă ziarului nostru imputarea, că „*eară a început să divizeze națiunea!*”

Apropiindu-se tot mai bine termenul care era pus pentru efectuarea noulor alegeri dietale, clubul român din comitatul Cojocnei (Cluj) s'a vădut îndemnat să convõe pe toți membrii partidului național român din Transilvania la o conferență națională, pe

ziua de 23 Maiu n. în Sibiu, pentru a se pronunța asupra atitudinii politice a Românilor ardeleni față cu alegerile dietale din anul acela.

S'au prezentat la conferență 163 inteligenți români, de prin diferite părți ale Ardealului. President a fost proclamat Dr. Ioan Rațiu. Se pune la ordinea zilei întrebarea: „*Să iee parte Românii alegători din Ardel la alegerile viitoare de deputați, sau să nu iee parte?*”

Se alege o comisiune în scopul ca să studieze chestiunea, și după amiazi să vină cu propunere concretă în fața conferenței, dar' comisiunea se alege astfel, că din ea fac parte 11 pasivisti și numai 2 activisti, o împrejurare, care dă ansă la nemulțămire, aprobată de fruntași ca George Barițiu, Elie Macelar, pronunțați pasivisti, și la aspre muștrări făcute din partea activistilor pentru această „fratașcă” respectare a echității și dreptății. Se mai aleg trei activisti în comisiune, dar' afară de unul toți declară că nu primesc alegerea, ear' cei mai mulți dintre aderenții politice de activitate părăsesc adunarea.

Pasivistii aveau deci mână liberă și teren liber de a decide pe placul lor.

Așa au și decis.

La orele 7 s'era s'a întrunit de nou conferența, pentru a asculta raportul comisiunii, care a venit cu propunerea, că „pe lângă susținerea programei naționale de la 1848 se decretă *absoluta pasivitate* față cu alegerile deputaților la dieta din Budapesta.”

Singurul activist rămas în comisiune, Dr. Borcia, reprezenta minoritatea, și a prezentat propunere separată, pentru *activitate*, adică pentru *alegerea și trimiterea de deputați la dietă a celor mai probați bărbați români*, — ear' advocatul I. de Preda încă a prezentat propunere separată, în sensul că „*în principiu se decretă pasivitate, dar' Românii să participe la alegeri, alegând deputați cari să nu intre în dietă*”, dar' puse la vot au cădut ambele propuneri din urmă și s'a decretat *absoluta pasivitate*, conform propunerii făcute din partea comisiunii.

Merită să fie adus la cunoștința generației de acuma faptul, că în conferența aceasta națională-română, activistii erau apostrofați prin întreruperi de felul acesta: „Activistii nu sunt Români...” „activistii sunt trădători”, „activistii sunt renegați”, „activistii sunt magiaroni...”

Au trecut însă și preste acestea activistii, cum au trecut preste multe altele, rămânând credincioși stégului, pe care l'au desvêlit de nou în prețma alegerilor următoare.

Crisa. Facitul zilei e, că nu este încă nici guvern, nici program pentru fiitorul nou guvern. Ministrul-president conte Khuen-Héderváry adevărat că Dumibecă a fost în audiență la regele, dar' cu acea ocaziune nu a ajuns să prezinte M. Sale lista ministrilor, obiectul audienței fiind programul *reformelor militare*.

În această audiență Khéderváry a referat regelui asupra situației și despre demersurile făcute în scopul formării cabinetului. Obiectul principal înesă a fost programul *reformelor militare*.

Acesta rezultă și din faptul că după Héderváry a fost *chiamat* în audiență Dr. Körber, ministrul-president austriac, care imediat după dimitere s'a pus în contact cu conducătorii partidelor din dieta austriacă. Ear' după Körber a fost *chiamat* ministrul comun de externe, contele Goluchowski, — reformele militare fiind chestiune ce atinge nu numai interesele monarhiei întregi, ci și politica externă a monarhiei.

Soluție definitivă însă nu e nici după audiența acesta. Pote după visita țarului. Până atunci pote va precisa dór' și guvernul programul. În privința acesta „Pester Loyd” scrie că: în consiliile de ministri (de la autograful-manifest s'au ținut deja două) n'a succed încă precisarea programului și probabil că ministrul-president nici Mercuri nu va pute face M. Sale raport mulțamitoriu în această privință. Sub durata visitei țarului (care sosește la Viena azi) M. Sa nu se prea pote ocupa cu atacarea crizei, și astfel *rezolvarea ei se amână de nou*. — Atăta „Pester Loyd”.

Privitoriu la programul guvernului, e de observat, că acela având să țină cont de postulatele partidului susținătoriu al guvernului, deosebi în ceea-ce privește reformele militare, — nici că va pute fi precizat până nu va satisface misiunii sale comisiunea de nou membri a partidului, emisă din conferența de Luni s'era, ca să elaboreze un plan de program în chestiunea reformelor, și până nu va primi aplicarea acest plan în plenul conferenței partidului.

„Times” despre pretensiunile „naționale”. Ziarul „Times” din Londra organul „great al guvernului englez, ocupându-se în prim-articol cu situația politică de la noi serie și următoarele:

E afară de ori-ce dubietate, că noiele propozițiuni, pe cari contele Khuen-Héderváry le-a făcut în conferența partidului, sunt cele mai mari consensuri pe cari Francisc Iosif I. și consilierii sei le mai află concordabile cu postulatele apărării comune. E de sperat, în interesul Ungariei, că cei mai calmi dintre conducătorii opoziției se vor rezolva în fine să facă sfârșit acelei situațiuni critice, sub care Ungaria începe să sufere grav.

„Los von Ungarn”. În Austria prinde teren tot mai mult campania pornită pe tema, că în scopul delăturării pe veci a neînțelegerilor între Austria și Ungaria raporturile dintre ele se se reguleze pe baza *uniunii personale*. Astfel o telegramă din Viena dto 28 Septembrie raportă că grupul-Wolf din dieta austriacă a arangiat o mare adunare de partid în interesul desfacerii totale de către Ungaria. Toți oratorii adunării: Berger, Schalk, Steyn și Herzog, au rostit numai cuvinte de laudă și îmbărbătare a mișcării puse la cale sub lozina „Los von Ungarn”. Adunarea a hotărît, că în scopul accelerării destacerii de către Ungaria vor începe agitație în întregă Austria.

Reglementarea „resistenței pasive”. Ministrul-president Khéderváry, ca ministru de interne a dat sub nr. 97322 dto 26 Septembrie următorul ordin municipiilor comitatense și orășenești.

„Ni-a venit la cunoștință, că unele orașe investite cu drept municipal au luat hotărîre, de a interzice organelor lor primirea plăților de dare efectuită de bună voie din partea publicului, — respective, că unele comitate îndrumă primăriile comunale la procedură în acest sens.

Pentru-ca raporturile economice, ajunse deja în grea situație din cauza stării budge-

tului, să fie scutite de ulterioare sguđuiri — apte eventual chiar și a *periclită creditul statului*; considerând că denegarea primirii plăților benevole ale dărilor nu numai e lipsită de ori-ce basă, dar' hotărîrile municipale de acest înțeles lovesc direct și în lege; căci amăsurat §-lui 39 al art. de lege XLIV din 1883 organele obligate la incassarea dărilor au necondiționat să primescă și plăți în rate, — ear' § 20 al art. de lege XXI din 1886 nu conține nici o dispozițiune cu privire la plățile benevole, ci se referă numai la incassarea dărilor nevotate: — află de lipsă a face deja de acum atent tit. municipiu, că *în temeiul dreptului meu cuprins în § 10 al art. de lege XXI din 1886 voiu cassa toate hotărîrile de eventual se vor lua în înțelesul de mai sus.*

Cu toate acestea însă numărul orașelor „patriotice”, cari interzic percepțoratelor primirea plăților benevole, crește mereu. La cele amintite în numărul anterior s'au mai alăturat orașele: Dej, Zela, Hajduszoboszló, Mezőtur și „cetățenii cercului electoral Szirmabessenyő”, cari prin un „comitet” au lansat un apel în care zic că: „Mișel e cel-ce dă fie și numai un cruceriu!”, „Trădător de patrie sunt cei cari plătesc dare!” Ear' congregația comitatului Heves ținută alaltăieri, a declarat ilegal ordinul de mai sus al ministrului și a hotărît, cu 101 voturi contra 12, să interzică tuturor comunelor și orașelor comitatului primirea plăților, și să nu dea ajutor la asentarea celor cari se presintă de bunăvoie.

Representanța orașului Dej, pe lângă oprirea percepțoratului de a primi plățile benevole a mai hotărît, unanim, ca prin o adresă către dietă să pretindă pentru armată *limbă de comandă și de serviciu magiară, stindard și insignii magiare*, instrucție militară magiară, corp oficeresc de cetățeni ungari, armata să jore pe constituția magiară, soldații terțianți să fie imediat dimiși a casă.

Propunerea a fost făcută de Dr. Farkas János (Dr. Ioan Fărcaș??).

Să se rōge de ertare! Comisiunea pentru censurarea cauzelor de imunitate a dietei ungare („mentelmi bizottság”), la care fusese transpus cazul deputatului Lengyel Zoltán (afroint față cu admonițiunile presidentului dietei) și a lui Rigó Ferencz (insultarea ministrului-president), în ședința de Vineri a hotărît, că ambii acesti deputati să *cără scuze în plenul dietei*.

Advertismentul Bulgariei. Austro-Ungaria și Rusia prin ministeriul de externe au dat de nou advertisement Bulgariei, să se rețină de la ori-ce încurajare a revoluției din Macedonia, cu atât mai vērto de la eventual rēsbou, de ore-ce puterile semnatare (ale contractului de la Berlin) voesc pace în Balcani. În același timp s'a dat și guvernului turcesc advertisement serios, că întru restabilirea păcii să eșecute programul de reforme, pe care l' primise în primăvară de la guvernul austro-ungar și cel rusesc, cu consensul celorlalte puteri semnatare.

Astfelu, fiind-că cei tari voesc pace, bieții creștini din Macedonia zadarnic au suferit ororile revoluției; sunt lăsați la „pacificarea” trupelor muzulmane. În urma acestui advertisement s'au și pus în curgere tratative între Bulgaria și Turcia, în scopul pacificării. E întrebarea însă, că putē-va guvernul bulgar să suprimē opinia publică a țerii, care unanim e pentru rēsbou? Și fi-vor ore cap plecat acestui advertisement insurgenții înși-și?

Zile de sărbătoare pe Valea Murșului.

Sfințirea bisericii din Cuesdiu, Toplița română și Idicel-pădure.

Reghin, la 12 Septembrie 1903.
(Urmare).

Suntem la Reghin. Peronul și curtea gării e mică pentru a cuprinde mulțimea. Tote clasele societății sunt reprezentate. Preoțimea noastră în număr impunător. Archiepiscopul coboară treptele vagonului și salve de „să trăiească” răsună. În numele autorității administrative politice salută pe capul bisericii noastre protonotariul comitatens *Erödsy* prin o vorbire frumoasă și rostită cu cumpăt. Dorește, ca vizitațiunea acésta să fie spre înaintarea și fericirea poporului românesc, care formează majoritatea locuitorilor din acest comitat. Înaltpreasfântia Sa răspunde, mulțumind pentru buna primire și pentru sprijinirea esperiată din partea organelor politice, apoi asigură că în activitatea sa pastorală de până acum totdeauna a îndemnat poporul a trăi în bunăînțelegere, în frăție cu celelalte naționalități, a fi cu credință către tron și cu supunere față de legile țării, ca bine să i fie aici, și patria noastră comună să înflorască. De la ținta acésta nici pe viitor nu se va abate. — „Să trăiească” — întreit.

Vorbește apoi cu căldură și emoționat protopresbiterul tractual Galacteon *Şagau*. Precum odinioară ucenicii Domnului s'au bucurat vedând pe învătători în mijlocul lor, așa și noi astăzi saltăm în bucurie. Și precum Golgota, locul de suferință s'a prefăcut în loc de mântuire al nemului omenesc, așa și suferințele zilelor vieții noastre au dispărut, și prin venirea I. P. S. Tale în mijlocul nostru ne simțim înnoiți. Bine ai venit și la mulți ani. Strigătele de „să trăiească” nu mai conteniau. I. P. S. Sa răspunde mișcat de aceste manifestațiuni de dragoste și devotament.

Din învălmășeala cea mare rënd pe rënd se desfac câte o trăsură și convoiul se pornește spre oraș, așteptați fiind cu prânzul la casele ospitale ale deputatului sinodal și avocat Dr. Ioan *Popescu*. Tota lumea era în picioare. Stradele și ferestile caselor băjbăiau de mulțimea curioșilor. Clopotele de la biserica evanghelică luterană din apropierea locuinței dlui Dr. *Popescu* anunțau pe mirele bisericii lui Christos. Era zi de sărbătoare pentru toți. Sosim la locul de recreare. I. P. S. Sa se retrage și imediat primește deputațiunile. S'au prezentat: preoțimea noastră în număr aproape complet, reprezentanții bisericilor gr.-catolice în frunte cu protopopul Petru Uilăcan, ev. ref. și ev. luth., apoi corpul didactic de la gimnasiul inf. ev. luth. și magistratul. I. P. S. Sa s'a întreținut câteva momente cu fie-care deputațiune.

Termine recepțiunile, a urmat prânzul bogat, care scotind obositărea călătorie de o zi, a fost binevenit. I. P. S. Sa ridică paharul pentru îndelungata viață a stăpânilor casei. Domnul casei mulțamește de rara cinste ce i-s'a făcut prin descălecarea I. P. S. Sale în modestul seu lăcaș. I. P. S. Sa la mulți ani trăiească.

Trăsurile stau gata. Intr'o clipită se înșiră și cortegiul din nou pornește spre Cuesdiu.

Trăsura, care ducea pe Înaltul ôspe, având alături pe șeful tractual, era purtată de 4 cai.

Abia s'a pornit însă șirégul trăsurilor și nu ne mai cunoșteam la doi pași. Un nor nepetrus de colb ne-a cuprins înecându-ne respirația. Și norul s'a îngroșat când voinicii călăreți ni-au înscut, formând zid viu de alături trăsurilor noastre. Voiu căuta altă ocaziune, că să mă ocup cu fapătura acestor călăreți, cari îți inspiră încredere și îți umplu sufletul de mândrie națională.

Până a ajunge la Cuesdiu am trecut prin comunele: Falfău, Ieciu, Disnău, Huduc și Morăreni. De la un cap de sat până în celalalt, drumul de ambele părți era plantat cu stejar, mestecăn și brad. Poporul, fără deosebire de confesiune și naționalitate salută cu bucurie, aclamă cu entuziasm și se închină cu smerenie. În Disnău I. P. S. Sa se oprește în fața Evangheliei și a praporilor. Părintele *Branea* din Măeriu vorbește cu pathos, cercând a cuprinde în vorbe puțin spunătoare bucuria poporului dreptcredincios. I. P. S. Sa desconsideră obosela călătoriei și pravul înădușitor, și vorbește poporului ca un adevărat părinte, împărțindu-i povește atât pentru traiul zilei de azi, cât și pentru viața de apoi. Urale nesfârșite urmază.

Colbul pe toți ne schimbă la față, când alt cârd de călăreți ne dau rôtă. Semn, că se apropie Cuesdiu. Am ajuns. Abia poți străbate de mulțimea poporului, parte pedestru, parte călare. Arc de triumf: „*Binecuvântat este cel ce vine în numele Domnului*”. Administratorul parochial, părintele *George Căzan* din Filea salută cu multă căldură pe Capul iubit al bisericii noastre, spunându-i că bucuria și fericirea poporului nu se poate descrie, mai ales, că de când fericitul episcop Vas. Moga a umblat pe acolo, n'au avut norocul să vadă în mijlocul lor pe archiepiscopul. „Bine a-ți venit în mijlocul nostru și bunul Dumnezeu să Vă dăruască sănătate deplină, ca încă mulți mulți ani fericit să puteți păstori maica noastră biserică”.

I. P. S. Sa pătuns de acésta primire frumoasă și sărutând Evangelia mulțamește poporului și călăreților îndrumându-i a merge la biserică.

Am intrat apoi cu toții în reședința cuprinzătoare și modern întocmită a protopresbiterului G. Şagău. Aici stimata domnă protopopăsa împreună cu stimata dsale soră, domna Dr. Andrei *Monda* din Sângiorgiu, și cu mare asistență obosiau neconținut pentru a pute procura I. P. S. Sale comoditatea recerută de un drum atât de greu. Aici s'a prezentat ca autorizat al comitelui-suprem, pretorul *Reicher Aladár* din cercul Murșul-de-sus, care din clipita acésta nu s'a mai despărțit de suita Înaltpreasfântiei Sale, oferind bunele sale servicii. Pentru acésta atențiune, primescă și mulțamita noastră. Scuturându-ne puțin pravul, care ne înălbișe, am plecat în corpore la biserică. Fiind de față I. P. S. Sa de la început până la sfârșit, preoții Papiu, Droc și Cristea au îndeplinit serviciul *vecerniei* și al *utreniei*. Pentru ziua Sâmbetei terminate fiind cele oficios preserise, ne-am așezat la masa bogată a protopresbiterului Şagău. Laudă și mulțamita pentru bunătața și dragostea, cu care am fost serviți.

Duminecă dimineța deodată cu zorile, credincioșii nostri harnici și doritori de hrană sufletescă cete-cete se adunau în jurul Sionului sfânt, coborînd și suind deluri, ear' pe umeri purtând greutatea prinôselor bune. Biserica nouă nu i mai cuprinde, ear' ei umplu cimiteriul și strada și sunt mulțamiți dacă prind un accent sau numai echoul cuvântului sfânt. Biserica răsună de „*Împăratul ceriurilor*”... ear' I. P. S. Sa îmbracă strălucitoare odăjdii. Mărețul nostru serviciu bisericesc se începe. Doisprezece preoți servesc împreună. În decursul serviciului I. P. S. Sa promovează pe candidatul Corneli *Popescu* întru diacon. La sfârșit Înaltpreasfântia Sa din ușa altariului, mănecând de la „*Domne iubit am frumșea casei Tale*”... rostește poporului o instructivă vorbire: Vocea archiepiscopului puternică cu accentul ei sonor face, ca poporul să asculte în cea mai mare liniște.

Învățăturile despre însemnătatea bisericii și a școlei confesionale, — cari azi formează singura noastră mântuire, — I. P. S. Sa le învârstă cu pilde convingătoare scose din viața sa

de până acuma. O pildă spusă la locul potrivit, prinde rădăcini în sufletul perceptiv al poporului. Combate cu multă convingere unele viții, cari rod la trupina poporului nostru, cum este *beția și luxul*. Beția, obârșia tuturor păcatelor, care omorâ sufletul și batjocorește trupul. Luxul, — dorința de a te arăta lumii, — cum nu ești, împodobirea cu pene stăine, — acesta aduce sapa de lemn în mâna țeranului nostru. Laudă în fine pe toți aceia, cari au ostenit și jertfit pentru zidirea acestei case a lui Dumnezeu, menită a fi nu numai locaș de rugăciune, ci și povățuitoare și luminătoare tuturor, și îndemnându-i a o cerceta regulat, cere binecuvântarea Tatălui ceresc, asupra caselor lor. De remarcat e, că I. P. S. Sa în pastoralele Sale nu s'a mărginit a da sfaturi numai poporului, ci a schițat cu multă elocuență și datorințele preotului și ale învățătorului, dând acestora îndemn spre lucrare și mai intensivă. I. P. S. Sa a îndeplinit însuși și ungerea cu mir, dând astfel ocaziune întregului popor adunat a ajunge la sărutatul mânei. După terminarea acestui act ne-am adunat la mormintele familiei *Sandru*, unde s'au rostit rugăciunile preserise pentru odihna sufletelor celor adormiți în Domnul.

Preoții și cântăreții conduc acasă pe archiereul și în scurt earăsi ne vedem adunați în jurul mesei ospitale a vrednicului protopresbiter. În decursul prânzului Înaltpreasfântia Sa vorbește pentru Majestatea Sa preabunul nostru Împărat și rege, de care nici-când se nu ne uităm, ci se i dorim mulți ani să trăiească.

Protopresbiterul Şagău ridică paharul pentru I. P. S. Sa, care în butul anilor ce i apasă umerii, nu cunoște obosela umblând în căile Domnului pentru îndeplinirea chiănării sale. I. P. S. Sa răspundând mulțamește pentru buna și cordială primire, ear' la recomandarea părintelui protopop Şagău, făcută în fața întregii preoții tractuale distinge pe preotul Leon *Popescu* din Deda cu îndreptățirea de a purta brâu roșu. Preotul *Popescu* mișcat de acésta bunătațe mulțamește pentru distincție și pe lângă promisiunea solemnă, că din toate puterile sale va lucra, ca vrednic să se arete de acésta, doneză pentru biserica din Deda un loc al său în preț de 2000 corone. Asesorul Dr. M. *Cristea*, ca fiu al tractului, și ca sfetnic al I. S. Sale, îl asigură că bun lucru a săvârșit, când l'a distins pe acest modest dar' zelos lucrător în via Domnului.

Porunca e dată. Degrab în trăsuri, căci ziua în munți e mai scurtă și 50 kilometri ne stau înainte. Convoiul din nou se pornește. Trecem prin *Deda*, comună de frunte cu 1900 suflete curat dreptcredincioase române, apoi *Gălăoia*, *Rostoșnea* ascunsă, *Poleji* fără capăt și *Meșterhaza* întinsă cât zarea. Călăreți și popor, cu preoții în frunte ni-au ținut calea pretutindenea. La *Poleji* părintele *Nașcu*, în *Meșterhaza* părintele *Niculescu*. I. P. S. Sa vorbește, sfătuește, învață. Trăiește, răsună echoul din munții de alături, și dăm înainte. Natura e de o romanticitate sălbatică. Murșul saltăreț, băiat răstăfat încă, sficios își adună culcușul. Munții se apropie unul de altul și de pe costa lor pleșuvă stânci uriașe stau într'un picior, așezate ca crengile pe trupina unui arbor.

(Va urma).

AVIS

Membrii români ai comitetului municipal al comitatului Sibiiu sunt rugați a se întruni în număr complet, Duminecă în 4 Octobrie a. c. st. n. la orele 5 d. a., în localul Casinei române din loc.

Sibiiu, în 28 Sept. 1903.

I. A. de Preda Dr. I. Ben

Din dietă.

— Ședința de eri, 29 Septembrie. —

La cererea în scris făcută din partea opoziției, dieta a ținut eri (Marți) ședință.

Înainte de intrarea în ordinea de zi, presidentul *Apponyi* reprobă (ulterior) apostrofările imparlamentare făcute de câțiva deputați în ședința de Joi la adresa lui *Barabás*, pentru cunoscuta interlocuție, că „nu crede regelui”. *Apponyi* numește pe nume pe acești deputați.

După president cere cuvânt *Barabás* și cere seuse pentru cuvintele nesocotite rostite cu privire la cuvântul regelui, cari în focul agitației din acea ședință i-au scăpat din gură, și cari nici nu la adresa regelui au fost zise. El era de credință, că ministrul-president interpretă numai autorisarea primită de la regele și la adresa ministrului a zis, că: „nu crede că acelea ar fi cuvintele regelui”. Roga deci dieta să considere interlocuția ca neavenită; cu atât mai vartos, că „e departe de la el, cum departe e de la fie-care magiar și numai cugetul de a ofensa intenționat persóna sacrasanctă a regelui”.

Presidentul enunță, că dieta ia la cunoștință cu satisfacție rectificarea lui *Barabás*. — Firește! După-ce dau în cap lui *Bran*, îl rog să priviască neavenită lovitura și să nu l dóră, căci nu lui, ci lui *Stan* i-a fost destinată.

Intrându-se apoi în ordinea de zi:

Deputatul *Bakónyi* presintă dietei proiect de rezoluțiune, ca dieta să enunțe, că ordinul ministrului de războiu despre reținerea în serviciu a soldaților terțianiți e ilegal, și să dea guvernului îndrumare, ca să împedecă punerea în lucrare a lui.

Krasznay atacă pe ministrul-president austriac pentru cele zise în dieta austriacă privitoriu la pretensiunile magiare în chestia reformelor militare.

În ședința de Mercuri a dietei imperiale austriace ministrul-president *Körber* zisese adecă următoarele:

„Am fost autorizat de M. Sa să declar hotărît în fața dietei, că ingerința legală a Austriei în toate cestiunile ce privesc armata se păzește de fapt. Nu căutăm însă certe. Fără patimă ne-am ocupat de pretensiunile cari se légă în Ungaria de votarea contingentului militar, și am găsit unele, despre cari se poate vorbi, căci din punctul de vedere al transacțiunei nu ating caracterul și organizarea armatei comune. Întré aceste nu aparține la nici un cas schimărea limbei de comandă ori a limbei de serviciu. (Aprobări vii). Pe motivul acesta trebuie susținută actuala limbă de comandă și de serviciu până atunci, până ce susță actualul raport de drept public, care — după toate câte s'au întemplat — e spre binele ambelor state ale monarchiei. M. Sa a zis deja: voința supremului șef de armată este, ca armata monarchiei austro-ungare să rămână așa cum este de present, adecă comună și unitară, neatinsă în toate condițiile sale fundamentale de existență”.

Acésta enunțațiune e considerată din partea opoziției ca ing rință ilegală a Austriei în afacerile interne ale Ungariei.

După *Krasznay* vorbește *Eötvös*, zicând că ordinul de la Chlopy milităză pentru ideea monarchiei unitare („*Gesamtmönarchie*”), și face imputări partidului liberal, că el însuși, prin atitudinea echivocă în cestiunea reformelor militare, a provocat darea ordinului de la Chlopy.

Urmază contele *Andrássy* Gyula, care pe basa autorisării primite de la conferența partidului liberal zice, că după-ce prin autogratul-manifest al M. Sale s'a resiriat presupunerea că M. Sa ar fi intenționat, ori ar intenționa să violeze constituția, partidul liberal luând act despre acésta presintă dietei spre primire, ca rezoluțiune, declarațiunea partidului (declarațiunea dată în numărul anterior al ziarului nostru în raportul despre ședința de Joi a dietei).

Se pune la ordinea zilei.

Hock combate ordinul de la Chlopy și „ingerința” ministrului-president al Austriei, esprimându-și la sfârșitul vorbirii dorința, ca în cestiunea postulatelor pentru armată să se afle modalitatea unui *compromis onorabil* pentru națiune.

Ministrul-president *Héderváry* reflectând la acușele ridicate contra lui *Körber* zice,

că în sensul constituției austriace are drept să se declare în afacerile militare și să apere interesele armatei când crede că acelea sunt violate „din cealaltă parte“, întocmai cum și ministrul-president al Ungariei are acest drept, în cazul când dînsul crede că aceste interese sunt violate din partea austriacă. În fine accentuând că interesul vital al națiunii e să fie în deplină înțelegere cu regele în orice afacere politică, declară hotărît, că nu a conferat cu Körber nimic în chestiunea militară.

Kossuth cere în interesul țării prilej de a lua la discuție declarațiunea ministrului și — ședința de ieri fiind numai formală — face propunere, ca azi (Mercuri) dieta să țină ședință meritorică.

Majoritatea fiind de acord cu propunerea, presidentul face enunțarea în acest sens și închide ședința.

NOUTĂȚI

O prietinie prețioasă. Ziarele germane se ocupă și acum cu visita împăratului Wilhelm II. la Viena. Una dintr-ale istorisește, că în timpul petrecerii în Viena împăratul a legat mare prietinie cu arhiducele moștenitoriu A. Sa Francisc Ferdinand și acestei prietini e a se socoti, că în firul vizitelor sale împăratul a petrecut la arhiducele mai mult de cât la ori-care alt membru al casei domitoare și a făcut vizită și soției arhiducelui. La venătoria de la Lainz împăratul a fost neconținut în societatea arhiducelui, cu care a discutat în detalii asupra tuturor chestiunilor actuale. Arhiducele Francisc Ferdinand, care cu ocaziunea acestei vizite s'a întâlnit de prima dată cu împăratul, a făcut asupra lui impresie foarte bună, la ce cea mai elocventă dovadă e surprinderea ce i-a făcut-o împăratul numindu-l admiral în marina de război a Germaniei.

Hymen. Zenovie Óna, învățătoriu la școala de stat din Fornădie, și dăora Aurelia Cămpian, fiica parohului Petru Cămpian din Fornădie, — *fidanțați*.

Biserica și școala ortodoxă în Canada. Daserăm și noi știre, că la cererea Românilor emigrați în Canada (America) metropolitan din Iași li-a trimis preot pe archimandritul Eugen Ungureanu de la mănăstirea Neamtu. Precaviosul archimandrit a sosit în Regina (districtul Assiniboia al Canadei) înainte de Paști, primit fiind cu mare însuflețire din partea credincioșilor. Cum se raportează acum revistei „Biserica ortodoxă“, în timp de două luni credincioșii de acolo și-au zidit biserică, sfințită acum de curând, și voese să înființeze în curând și școală. — Dumnezeu să le ajute!

Raritate! Vicecomitele comitatului Csánád, Dr. Návay Lajos, a suspins din post pe căpitanul poștei din Makó, pe motivul că se purta față cu publicul în mod neurban, incompatibil cu poziția unui amplotat public.

Virilistii români din comitatul Bistrița-Năsăud sunt: Dr. Dum. Ciuta cu dare de 940 cor., Dr. Gavril Tripon cu 644 cor., Teodor Crăciun cu 779 cor., Gavril Vêrtic cu 711 cor., Dr. Vasile Pahone cu 703 cor., Dr. Nicolae Hângănuțiu cu 611 cor., Alex. Franc cu 567 cor., Samuil Poruțiu cu 533 aor., Mihail Făgărășan cu 520 cor., Dr. Const. Moisil cu 367 cor., Dr. Emil Filipan cu 375 cor., Dr. Paul Tanco cu 351 cor., („Rev. Bistriței“).

Pentru candidații de vigili-pădurări. Atragem atențiunea candidaților de vigili-pădurări și servitori-pădurări la concursul publicat pe pagina ultimă a ziarului.

Tren prăbușit în rîu. Un tren accelerat al societății „Southern Railway“ din America trecînd preste un pod în statul Virginia, s'a prăbușit în rîu cu pod cu tot. Mașinistul, focistul și șapte amplotiați de poșta au fost striviți de ruinele trenului. Dintr-călători au fost răniți grav mulțime.

Nenorocire mare în minele de la Kattowitz (Silezia) s'a întîmplat zilele acestea, în urma unui foc escat în tîrta laterală „Ficinul“, care a distrus întrîgă ajustarea cohalului (cuptorei). Din cauza focului s'au despicat straturile de pămînt de la cerimea tînelor și s'au prăbușit, îngropînd sub ele mulțime de lucrători. Numărul victimelor nu se știe încă, deore-ce scoterea pămîntului e împreună cu mari greutăți; s'au scos însă până acum 52 răniți grav. Despre 70 inși, într-ieri cari și directorul minelor, nu se știe ce s'orțe vor fi avut; au dispărut.

Șarlach. În Turnișor (lângă Sibiu) s'au constatat câteva îmbolnăviri de șarlach.

Un „amic“ al evreilor. În numărul de Duminecă al lui „Alkotmány“ cetim la noutăți următoarea notiță: „Că sunt mulți evrei în lume, cu mult mai mulți de cât trebuie, o știe fie-cine. Chiar și ei înșiși se cutremură une-ori de marea lor număr, și pre-cum le e obiceiul, prin date statistice false cercă a dovedi că nu sunt atîția cîți se par a fi. În anuarul evreu american Dr. Barnett publică acum de nou o dare de seamă despre numărul evreilor din întregă lume. Conform datelor sale sunt: în Rusia 5,186.000 de evrei, în Austria 1,843.000, în Ungaria 851.378, în Germania 581.000, în Turcia 350.000, în România 269.0051, în Anglia 230.000, în Franța 86.285, în Italia 38.000, în Bosnia-Herțegovina 8.213, în Sîrbia 5.102, în Belgia 4000, în Svedia-Norvegia 3.402, în Spania 402. În Europa sunt circa 8-5 milioane, în Asia 31.090, în Africa 350.000, în America 1,168.648, în Australia 16.000.

Aceste date statistice, dacă nu alta, tind cel puțin să scuize sporiul evreimei. Nu poți ești la stradă nici în Petersburg, nici în Viena, nici în Berlin, nici în Constantinopol, nici în București, nici în Londra, nici în Paris, nici în capitalele celorlalte țări, ba nici în alte orașe și sate ale lor, ca să nu te în-tâlnești cu 5—6 evrei. Nu mai scuze nici Barnett, nici alt evreu sporirea exuberantă a neamului seu! Căci de ar fi chiar numai o sută de evrei în lume, și atunci ar fi miserie pe urma lor“.

AMVONUL.

Cuvînt funebru

rostit la înmormîntarea protopresbiterului Nicolae Moldovan, în 21 August st. v. a. c. în fața mormîntului, de învățătoriu Ioan Paicu.

Ilustră, dar' jalnică adunare!!

„Deșertăciunea deșertăciunilor și tôte sunt deșerte....

Cînd dobîndim lumea, atunci în grîpă ne sălășluim“.

Vestea despre răposarea preavrednicului protopresbiter Nicolae Moldovan, a fulgerat consternațiune în tôte sufletele dascălești de la o margine pînă la cealaltă a tractului.

Și cum nu?! Cînd inspectorul școlar districtual a espiaț aproape în fundul căruței, cercetînd, stătuind și întărind credința în cultură ca singura mîntuitoare nîmului românesc.

Cum se nu simtă durere toți și tôte, cînd Dumnezeu, ca un nou semn al ocrotirii Sale după versiunea: „Și de câte-ori vom cere să ne ajute va veni“, binecuvîntase acest prea mult cercat tract prin Nicolae Moldovan, actualul răposat și vrednic protopop, în care era personificată ideea de a crea pentru tractul al cărui șef era pagini de libertate, dreptate și activitate pe tôte tere-nele și în tôte direcțiunile, în locul celor de lacrimi, pară și trîndăvie!?

Dorințele tuturor, acestea erau! Pe omul doririlor însă numai vocea majorității absolute a sinodului protopresbiterial l'a adlat în dl Moldovan, răposat în Domnul, dar' cu tôte aceste ulterioare speranțele într'un viitoriu mai fericit, se îngănuau în sufletul nostru al tuturor.

O singură dorință aveam acum cu toții, amici și amatori, ca sufletul răposatului îmbalsamat de miresmele bunătății, nefătăriei, simțului de dreptate, emulării și activității, să vieze încă îndelung în debilul seu corp, spre fericirea tractului și prin urmare a noastră a tuturor.

Doriam acésta toți acei dascăli, în vinele cărora numai un picur de simț utilitar mai bătea; căci pe lângă virtuțile întrunite în acum înghețata inimă din rîsul corp al protopresbiterului Nicolae Moldovan, a mai întrunit în sine și quintesanța meritelor, și anume: a cimentat unirea întră dînsul și noi și a noastră întră noi, înțeleg întră amici și inimi, prin ce, grație lui, naia tractului nostru a intrat în ape liniștite și sigure. Acésta operă gingașă și dificilă puținor muritori le va succede, ceea-ce răposatului i-a succés pe deplin. Acésta este și cauza, care ne unește astăzi earăși pe toți în cugete și simțiri, în cât de prin tôte unghiurile tractului ne adunărăm, pentru a 'i da ultimul tribut de stimă și recunoștință.

Ba cîtez se susțin, că pentru ori-ce om nepreocupat singur actul sau opera acésta va fi pentru tot timpul cât dat 'i va mai fi să trăiească în acésta vale a plîngerii, un moment de inspirație admirătoare pentru nobilul suflet al repausatului.

.... Dar': „Cînd dobîndim lumea, atunci în grîpă ne sălășluim!“

Tu nemilîsă și neîndurătoare mîrte! — Nepătrunsă taină a Creațiunei!

Tu ai răpit din mijlocul nostru acest suflet plin de virtuți creștinești!

Tu ai înghețat a-estă inimă nobilă, fără să te înduiozezi de atâtea inimi iubite și iubitoare, ce o înconjură cernite de amarul durerii?!

Voi, neplăcute morminte! Voi ați cuprins în sinu-vă osemintele părinților, fiilor, fraților, rudeniilor și prietinelor nostri, — și acum tu mormînt nesațios, îți întinzi umedele tale brațe, ca să strîngi la fiorosul tîu sin și aceste rămășițe pămîntești atît de scumpe nouă!?

De geaba sunt tôte sforțările noastre, pentru a nu lăsa pămîntului pe cei iubiți ai nostri. De geaba tînguirile, pentru a nu lăsa morții triumful seu, căci de ni-am da trupul spre ardere, echoul dumnezeirii răspunde: „Deșertăciune sunt tôte și viața acésta este umbră și vis“. Căci: „pămînt ești și în pămînt te vei întorce!“

Jalnici ascultători! De-și știm, că acest suflet și-a cîștigat viața vecinică dîncolo de mormînt, și că acésta inimă nobilă, a asigurat memorie neperitoare acestui „chip de pămînt“ în viața vremelnică.

Și de-și știm că tainele Creațiunei nu este dat nouă a le ști, căinele Domnul le-a pus în a Sa putere, — totuși la vederea acestui coseciug în care zace neînsuflețitul corp al protopresbiterului Nicolae Moldovan, de pe fețele tuturor se pôte ceti consternația și durerea ce ne-a cuprins!

De ce ôre, din ochii tuturor inună și-rîrie de lacrimi, ear' unora le-a chiar secta al lacrimilor isvor!?

De ce ôre, în acest cas, nu ne putem împăca nici cu mîrtea, căreia toți suntem supuși, și nici cu mormîntul, care pentru toți formeză puntea de trecere de la cele vremelnice la cele vecinice?!

Pentru-că: onoratului repausat, acestei aparițiuni dulci, acestei raze line dat i-a fost — spre nefericirea noastră — a fîlțai numai câteva clipe așa zicînd în noianul veciniceii în cadrul și spre fericirea tractului nostru, și prea repede dispărî, lăsînd în urmă pentru dînsul neperitoriu balsam al unei amintiri vecinice, ear' pentru noi dascăli în gînd, care ne pîrtă fără voe înapoi către vremile de restriște, prin cari de atâtea-ori trecu acest tract nefericit.

Obidați și adînc consternați de prematura lovitură, ce îndură onorata familie Moldovan și întregul tract, ne adunărăm — ca odinioară apostolii de la margini — un mă-nunchiu de învățători, ca în fața neînsuflețitului corp al onoratului nostru inspector districtual, în numele învățătorimeii tractuale să depunem o lacrimă, să zicem un cuvînt de adio, ca semn al stimei și recunoștinței, ce păstrăm răposatului, și — înălțînd o rugăciune către Atotputernicul, să dorim acestui spirit atît de mult amărit de mulțimea greutăților și obstacolelor, ce în corp ca suflet avea de învins, — odihnă în lăcașurile drepților, ear' nouă să ne rămîna: în veci pomenirea lui.

Oficială.

Atragem atențiunea onoratelor oficii și epitropii parohiale, că terminul satorit prin circulariul din 3/16 Maiu nr. 4254 Epitr. referirilor la administrarea taxelor sîdoxiale restante, către cassa archidiececană, — a expirat, drept ce în interesul ordinei și bunei administrațiuni se impune achitarea chiar și pentru evitarea neajunsurilor împreunate cu încassarea prin alte organe, abstrăgînd de la speșele ce se fac.

Parochii cari încă nu și-au ridicat întregirea dotațiunii, sunt poftiți a-și trimite cîtele, ca în proximele zile să se pîrtă termina distribuirea banilor.

În comunele cari încă n'au solvit premiile de asigurare pe anul curent, sunt îndatorați parochii, ca fără amănare să insiste pentru urgența lor achitare.

Administratorii parohiilor vacante se îndatoréză a solvi cât mai curînd competența satorită pentru fondul de pensii pentru cele 2 cuartale deja expirate ale anului curent.

Din nou atragem atențiunea tuturor oficiilor protopopești asupra circulariului consistorial de la 1 Maiu 1901 nr. 192/VI, prin care sunt îndatorați a raporta cel mult în termen de 5 zile despre ori-ce schimbare, întîmplată în sinul preoției din archidieceasă fie prin mîrte fie prin strămutare etc., scriind de-asupra raportului „în cauză de dotațiune“.

Posta ultimă.

Budapesta, 30 Sept.

În consiliul de miniștri ținut a sêra ministrul-president Héderváry și-a anunțat formal abdicarea.

Vestea abdicării a provocat mare consternație. Unii se tem, că în urma ei ședințele dietei vor fi prorogate pe timp îndelungat.

Partidul kossuthist a hotărît să între în desbaterea declarațiunii de eri a ministrului-president în chestiunea „ingerinței“ lui Körber chiar și în cazul că se va anunța dietei abdicarea guvernului.

Posta redacțiunei.

„Microcosm și macrocosm“, se va publica în unul din numerii proximi. Mulțamite.

Dlul G. R.: „Echouri“. Nițică paciință.

Dlul A. N. în D. Conform cererii, dar' din numărul de azi a trebuit lăsat afară, din cauza aglomerării materialului.

Dlul I. P. „Introducerea“ încă n'a putut veni la rînd. Nițică paciință.

„Albina“ institut de credit și de economii în Sibiu.

A VII-a tragere la sorți publică a scrisurilor fonciare de 5% ale institutului de credit și de economii „Albina“ a urmat în 26 Septembrie 1903 în prezența domnului notariu public reg. Gavril Zăgoni și a doi membri ai comitetului de supraveghiere al institutului. S'au tras în valoare totală de corône 103.000 următorii numeri:

à 500 corône: nr. 35, 66, 79, 111, 125, 127, 161, 175, 185, 203, 214, 219, 264, 317, 329, 339.

à 1000 corône: nr. 18, 62, 67, 108, 139, 142, 168, 211, 235, 239, 277, 285, 294, 301, 322, 350, 385, 418, 437, 475, 482.

à 2000 corône: nr. 1, 24, 42, 49, 51, 58, 94, 244, 288, 331, 344, 359, 445, 448, 465, 498, 557, 625, 659, 675, 684, 711, 759, 856, 857, 870, 882, 924, 933, 983, 1031, 1059, 1067, 1075, 1138, 1142, 1211.

Cu începere de la 1 April 1904 aceste scrisuri fonciare se rescumpără la cassa institutului în Sibiu, la filiala sa în Brașov, la Wechselstuben-Actien-Gesellschaft „Mercur“, la Wiener Filiale de Zivnostenska banka pro Cechy a Moravu în Viena, la Ungarische Escompte- und Wechsel-Bank și la Pester ungarische Commercial-Bank în Budapesta, în întrîga valoare nominală împreună cu interesele curente; însă se pot rescumpăra și mai nainte ori-cînd prin escomptare, sau se pot schimba ca alte scrisuri fonciare după cursul zilei.

Cu 1 April 1904 încetă interesele lor mai departe și couponii de interese scădători mai tîrziu, dacă la prezentarea scrisurilor fonciare lipsesc, se subtrag din suma acestora.

Din scrisurile fonciare eșite la sorți la tragerile de mai nainte nu s'au prezentat încă pentru rescumpărare următoarele:

à 500 corône: nr. 143, 221.

à 2000 corône: nr. 20, 242, 742.

Sibiu, în 26 Septembrie 1903.

Diracțiunea.

Nr. 743 1903

[226] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de **paroch** în parochia **Bogatu**, tractul protopresbiterial **Mercurea**, prin această se descrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în tabela B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Reflectanții la acest post, au a și așterne cererile lor instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul indicat, și au a se prezenta în vre-o Duminică sau sâmbătă în biserică pentru a cânta, respective a celebra și a cuvânta.

Mercurea, 11 Septembrie 1903.

În conțelegere cu comitetul parochial. Oficiul protopresbiterial gr.-or. **Mercurea**.

Avram S. Pecurariu
protopresb.

Nr. 423 1903.

[227] 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de **paroch** în parochia **Sărăcsen**, se descrie prin această concurs repetit cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în cota B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a și așterne cererile lor instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul indicat și au a se prezenta înainte de alegere în biserică din loc spre a cânta, respective a celebra și a cuvânta.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al tractului **Alba-Iulia**.

Alba-Iulia, 13 Septembrie 1903.

Ioan Teculescu
protopresb.

Nr. 711 1903

[228] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de **paroch** în parochia vacantă de clasa primă din **Țințari**, se publică concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele împreunate cu acest post sunt cele usate până acuma, specificate în cota B. compusă pentru întregirea dotațiunei parochiale de la stat.

Concurenții au să documenteze calificațiunea prescrișă pentru parochiile de clasa primă și au să și așterne cererile lor, în termenul fixat la oficiul protopresbiterial concurent, având a se prezenta în vre-o Duminică sau sâmbătă în biserică pentru a cânta, respective a servi și predica.

Țințari, în 8 Septembrie 1903.

Comitetul parochial al bisericii române gr.-or. din **Țințari**:

Ioan Gavrilescu m. p.
president.

Petru Danciu m. p.
notariu.

În conțelegere cu subsemnatul.

Brașov, în 11 Septembrie 1903.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al tractului **Brașov**.

Vasile Voinea
protopresb.

Nr. 1006 1903.

[225] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parochiilor vacante: 1. **Almașul-mare-joseni**, 2. **Valea-mare**, 3. **Geogiu-Feredeu**, în protopresbiteratul **Orăștie**, prin această se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt cele fasonate în cota B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Concurenții și pot lua informațiuni de la oficiul protopresbiterial subsemnat.

Cererile de concurs au să se așterne instruite conform normelor în vigoare până la termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiterial, având petenții a se prezenta poporului în biserică pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Orăștie, 3 Septembrie 1903.

În conțelegere cu comitetele parochiale respective — oficiul protopresbiterial gr.-or. al tractului **Orăștie**.

Vasile Domșa
protopresbiter.

[229] 1—1

Pályázat erdőőri és erdőszolgái állásokra.

Szebenvármegyében az állam által kezelt erdők és kopár területek törvényszerű őrzetének biztosítása céljából a közigazg. erdészeti bizottságnak f. évi augusztus hó 27-én 1285. számú határozata folytán, a közös erdőőrzési szervezet keretében 38 erdőőri és 110 erdőszolgai állás, továbbá a külön szervezetek alapján, Alcina községben egy erdőőri és két erdőszolgai, Boicza községben egy erdőőri és két erdőszolgai és Kistalmács községben egy erdőőri és három erdőszolgai állás betöltésére ezennel pályázat hirdettetik.

Az erdőőri állások közül 9 I. sz. oszt. 720 K, 9 II. sz. oszt. 600 K, 10 III. sz. oszt. 500 K és 10 IV. sz. oszt. 400 K évi bérral valamennyi állás 80 K lakbérrel és 120 K ló-tartási átalánnyal — az erdőszolgai állások közül 20 I. sz. oszt. 360 K, 20 II. sz. oszt. 300 K, 20 III. sz. oszt. 240 K, 25 IV. sz. oszt. 192 K és 25 V. sz. oszt. 144 K bérral van egybekötve. Ezen felül az erdőőrnöknek 4 k. hold, erdőszolgának 2 k. hold földiletmény, 20 illetve 12 ürméter távifa, végre 4 illetve 2 drb szarvasmarha szűz erdei legeltetése vagy a megfelelő pénzbeli átalány van biztosítva.

A községek által külön alkalmazandó erdőőri állások 480 K évi bérral, 80 K lakbérrel, 120 K ló-tartási átalánnyal, az erdőszolgai állások 192 K évi bérral, ezen felül a fent említett mellékletmennyekkel és öt-öt évi szolgálati pótlékkal vannak egybekötve, úgy hogy az erdőőrnök bére 720 K, az erdőszolgák bére 342 K ig rug. Az eddig alkalmazottak úgy a pályázni óhajtok felhívának, miszerint sajátkezűleg irt és a t. közigazg. erd. bizottsághoz címzett folyamodványukat a) illetőségi igazolvánnyal, b) hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal, c) születési anyakönyvi kivonattal, d) erdőőri szakvizsgálati bizonyítvánnyal, e) közhatalmi orvosi bizonyítvánnyal mely-lyel ép és erős testalkatuk, jó látó, halló és beszélni képesek beigazolást nyer az erdőszolgáknál a), b), c) és e) alatti mellékletekkel felszerelve legkésőbb f. évi november hó 1 ig az alólírt m. kir. állami erdőhivatalhoz nyújtásuk be.

Az eddig alkalmazottak által kérésükben megjelölendő azon körülmény is, hogy eddigi állásuk székhelyében maradni ragaszkodnak-e? Hiányosan felszerelt vagy elkésve beérkező pályázati kérvények figyelembe nem fognak vétetni.

Nagy-szeben, 1903. szeptember hó 14 én.

M. kir. állami erdőhivatal.

La Librăria Tipografiei

Archidieceesane se află de vânzare:

Ziariul unui **Pierde-Vară**, de **George**

Coșbuc „ 2—

Iisus Christos cu cuvintele santei

scripturi, de **Dr. Petru Barbu** „ 2-50

trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10

bani mai mult.

Cuvinte adevărate, de **N. Iorga** C. 2-50

plus 20 fil. porto postal.

Anunț colectiv al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”.

Comitetul Reuniunii își permite a recomanda onoraturii publice române pe comercianții și industriașii noștri de mai jos și a l ruga să binevoiescă a și acoperi trebuințele sale — întru-cât e cu putință — de la acestia. — Totodată aduce la cunoștința acelor părinți, cari au copii pe cari i-ar aplica la meserii, că comitetul nostru mijlocește așezarea lor pe la măestri buni.

Const. Dragoș
pantofar.

Își recomandă prăvălia sa cu tot felul de **ghete** și **cisme**. Esecută lucrul după comandă în lucrătorea proprie. Primește reparaturi. Cercetăză tîrgurile mai mari.

Piața mare nr. 5.

N. S. Nadasdy
comerciant.

Piața mică 31:
Prăvălie de manufac-tură

Str. cîsnădiei 28:
Prăvălie (filială)
de pânzături și albi-turi.

Renunțat
Hotel Mihail

Odăi elegante, cafenea și restaurant cu mîncări și beuturi bune. Trăsura la dispoziție pentru fie-care plecare și sosire de tren. — Prețuri moderate —

Strada turnului nr. 11.

Ioan Roman
Salon de ras, frisat și tuns.

Deposit:
de parfumiuri, legători de mustațe, perii și altele.

Str. Poplăcii-mari nr. 4

Bereria mare
(Iosif Barbu).

Restaurant provăcut cu tot felul de mîncări și beuturi. În Dumineci și sîmbători — concert. Serviciu prompt.

Prețuri eftine.

Promenada Bretter.

Teod. Popescu
comerciant.

Recomandă marele seu **deposit** cu **mărfuri de manufactură**.

Prețuri moderate.

Piața mică nr. 14.

Stefan Moga
franzelar (jimblar)

Deposit mare de făină

La comanda mai mari de jimbale, covrigi sau pâni dă rabat.

Strada trenului nr. 4.

Zaharie Moga
franzelar.

Prăvălia cu jimbale, covrigi, pâne de tot soiul, făină albă, roșie (pentru vite).

Str. poplăcii nr. 1 și 23.

Ales. Lucian
cismar.

Are prăvălie de tot felul de **cisme** și **ghete** produse proprii. Caută tîrgurile mai mari din comitatele: Sibiu, Hunedóra, Alba-inf., Tîrnave și Făgăraș.

Dragonerwache nr. 2.

Eremie Purece
lăcătușerie de artă și construcții.

Deposit de sobe (cup-tore) de bucătărie. Esecută reparaturi de tot soiul.

Lucru solid.

Prețuri moderate.

Strada brînzii nr. 9.

Maria Mitoc

institut de spălare (curățire) și călcare fină de albituri bărbătești și femești după sistem vienez.

Serviciu prompt.

Prețuri convenabile.

Strada urezului nr. 11.

Ales. Nemeș
ferar (faur).

Esecută tot felul de lucrări ce cad în brîsla sa. Ia în întreprindere executarea de trăsuri și căruțe de tot felul.

Lucru solid și durabil.

Prețuri moderate.

Strada ocniei nr. 34.

Vasile Bann
cismar.

Prăvălie de tot felul de încălțăminte. Esecută lucrul după măsură, cum și reparaturi. Cercetăză tîrgurile mai mari din comitat. Sibiu, Hunedóra, Alba-inf.

Tîrnave și Făgăraș.

Strada ocnei nr. 7.

Zaharie Aron
cismar.

Își recomandă depositul seu de **cisme** și **ghete** de tot soiul. Primește comande și reparaturi. Cercetăză tîrgurile mai mari din comitat. Sibiu, Hunedóra, Alba-inf.

Tîrnave și Făgăraș.

Strada nouă nr. 12.

I. Mihăilțian
Atelier de încălțăminte.

Esecută tot felul de încălțăminte, cum și reparaturi.

Lucru solid

Prețuri moderate

Strada poplăcii nr. 19

Emil Petruțiu
măsar

de construcții și mobile.

Esecută tot felul de lucrări de la cele mai simple până la cele mai artistice ce cad în specialitatea sa.

Prețuri foarte moderate.

Strada margareta nr. 8.

Petru Ilieș
compactor

și încadrator de tablouri

Esecută tot felul de lucrări ce cad în specialitatea sa.

Prețuri moderate.

Str. măcelarilor nr. 12

Petru Moga
franzelar.

Deposit de făină albă și roșie (pentru vite). Primește întră altele și comande pentru colaci sau jimbale la pomeni.

Strada urezului nr. 27.

Petru Bota
croitoriu.

Confectionăză tot felul de haine bărbătești. Deposit de haine (costume) țărănești pentru femei (în port seli-ștenese), pe care le pune în vîndare în tîrgurile mai mari din comitatele: Sibiu, Hunedóra, Alba-inf., Tîrnave și Făgăraș.

Imprumută costume.

Strada rațelor nr. 11.

G. Bendorfean
văpsitor și pictor de firme.

Esecută tot felul de lucruri aparținătoare acestor ramuri. Pictăză prapori, icône sînte (în stil bizantin). Esecutare fină. Prețuri moderate.

Piața Hermann nr. 3 (lângă Casarma cea mare).

Crucița & Sinn
croitori.

Esecută tot felul de haine bărbătești, civile și militare, cum și revenzi.

Primește reparaturi.

Prețuri convenabile.

Str. Bruckenthal nr. 27.

I. Popa-Popidan
măsar

de construcții, mobile și biliarde.

Esecută tot felul de lucrări ce cad în aceste ramuri. — Lucru solid.

Prețuri moderate.

Strada rațelor nr. 20.

George Prașca
cismar.

Deposit de tot felul de **cisme** și **ghete**. Esecută după comandă. Caută tîrgurile.

Primește reparaturi.

Prețuri moderate.

Strada nouă nr. 47.

Isid. Grindean
cismar.

Deposit de tot felul de **ghete** și **cisme**. Primește comande. Esecută și reparaturi. Cercetăză tîrgurile mai mari din comitatul Sibiu și comitatele învecinate.

Prețuri eftine.

Strada nouă nr. 3.

P. Mihăilțian
pantofar.

Primește comande pentru executarea de tot soiul de **ghete**, cum și reparaturi.

Strada turnului nr. 21.

T. Moldovan
cismar.

Deposit de tot felul de **cisme** și **ghete**. Primește comande. Esecută și reparaturi. Cercetăză tîrgurile mai mari din comitatul Sibiu și comitatele învecinate.

Prețuri moderate.

Str. Gușterii nr. 85.

Ioan Stanciu
zugrav de case

Zugrăvește case, biserici, etc., în diferite forme și colori.

Primește comande și în jur.

Strada turnișorului 101.

Iuliu Salamon
măsar

de construcții și mobile.

Își recomandă marele seu deposit de tot felul de mobile. Primește comande de tot soiul de lucrări ce cad în specialitatea sa.

Prețuri convenabile.

Strada faurilor nr. 15